

tasarruflarınızı
değerlendirmek için
size
yol gösterecek ışık

HER YERDE HER ZAMAN
T.C.ZİRAAT BANKASI
olacaktır

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI

24 Aralık 1968

Devlet Nüshası

EKİM 1968

İÇİNDEKİLER :

- Çanak, Çömlek ve Seramik Sanatının Düşündürdükleri S.ARISOY
Zile'li Seyit Derviş'in Yatırlar Destanı Cahit ÖZTELLİ
Posof'ta Hastalıkları Tedavi Usulleri GÜLAL AYDINOĞLU
Saz Ustası Merhum Silleli İbrahim Ağa Suat ABANAZIR
Şarkıkarağaç Yenışar Dügün Türküleri B. Sami HAMAMCI
Cennet ve Cehennem İçişe Ord. Prof. Dr. A. Süheyl ÜNVER
Halk Şairleri : Rize'li Kâhya Salih Sadık BEYAZ
Uşak Selviöğlü Köyünde Dügün Öncesi Eğlenceleri N. SEBÜKTAY
Van Bedduaları - 1 - Erol KAYA
Bir Malatya Masalı : Tılsımlı Mühür Turan KOÇEB
Anadolu'da Köylü Seyirlik Oyunları - V - Metin AND
Konya'da İ. Aşıklar Bayramı Yapılıyor İhsan HİNÇER
Erzurum Sevişli Köyü Mânileri Mehmet BAHÇECİ

TÜRK FOLKLOR KURUMU'NUN FRANSA VE BULGARİSTAN GEZİLERİ

BİZE GELEN KİTAPLAR

SAYI : 231

KURUŞ : 100

İSTANBUL'DA AYDA BİR DEFA ÇIKAR HALK KÜLTÜRÜ DERGİSİ

Memleket içindeki
Bankacılık hizmetlerini
kadar
MEMLEKET DIŞI
BANKA İŞLERİNİZ
için de

TÜRK TİCARET BANKASI
EMRİNİZDEDİR

TÜRK TİCARET BANKASI

KÜLTÜR YAYIN 9

(Folklor :

**ANADOLU
BANKASI**

SİZİN ESİNİZİN
ÇOCUKLARINIZIN
kısacası

AİLENİZİN BANKASIDIR

(Folklor : 116)

FILIZ FILIZ FILIZ FILIZ FILIZ

**Filiz
ÇAYI**

(Basım : 60227 —

TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI

KURULUŞU : AGUSTOS 1949

AYDA BİR DEFA İSTANBUL'DA ÇIKAR HALKBİLGİSİ DERGİSİ

SAHİBİ : İHSAN HİNÇER

No. 231

EKİM 1968

YIL : 20 — CİLT : 11

Çanak, Çömlek ve Seramik Sanatının Düşündürdükleri

Yazan : Süleyman ARISOY

An. Ün. Dil ve Tarih - Coğ. Fak. Öğ. Gör.

Çanakkale'deki yaşayan önemli ve ünlü maddi folklor sanatımızdan biri olan, çamurculuk, çömlekçilik ve çanakçılık türü seramik sanatının çok eski ve köklü bir geçmişi vardır. Trova uygarlıklarından bu yana Grek, Roma ve Türk sanatının Anadolu yarım adasında tarih boyunca işbirliği ettiği bu sanat dalının geçmişi ile ilgili kalıntılara ait örnekler ne yazık ki elimizde halen çok az kalmıştır.

Çanakkale'deki tarihi çeşitli siyasal, askeri yakıp yıkımlar ve jeolojik deprem fay hattının yıkıcı etkileri ile geçtiği bu kesimdeki milletler sanatları ile iskambil kağıdı gibi uygarlıkları ile göçüp gitmiştir.

Ama, daha gerçek söylemek gerekirse, insan dünyanın her yerinde ve prehistoryal bu yana çamurla ilişki kuragelmıştır. Bunun Homofaber - alet yapan insan olarak ilk gelişik devresine rastlar. Çamur gerekli araçlarını yapmış sonra bu sanatını tanrısalılaştırmıştır. Yığıldığı, şekillendirdiği çamurları totemizm çağında totem, tabu yani tapınılacak myth ve tanrılar, tanrıçalar, etnolojik, folklorik semboller haline getirmiştir.

Çamur ve insan ilişkisinin her yönü ile kutsal ve yüceleştirilmiş bir beraberliği vardır. İlim ve teknolojinin gelişmesi çamur sanatını geliştirmiş ve çini, porcelen, cam ve diğer soylu döllerinin orta-

ya çıkmasını sağlamıştır.

Ama ne var ki abstre soyut ve primitifizm - ilkelleşme sanat akımının yoğunlaştığı, ilgi ve övgü gördüğü çağımızda, çamurluğa seramikçiliğe büyük bir dönüşüm vardır. Saygı ve güvenle söyliyebiliriz ki bu alanda Türk sanatı; akademileri, okulları, hocaları ve sanatçıları ile dünya çapında öncülük yapabilecek kudrette, uluslararası niteliktedir.

Bunun sır ve nedenleri, Türk sanatının türlü çamurculuk ve seramikçilikteki derin ve köklü bir geçmişe bağlı olmasıdır. Orta Asya'daki eski uygarlıktan tutun da, dinsel yorumlamada insanın çamurdan yaratılması inancına değin tarihsel, dinsel, görenek ve geleneklerinde Türkler çamura karşı tutumlarında konuyu felsefe, sanat, ve kutsallıkla birleştirmişlerdir.

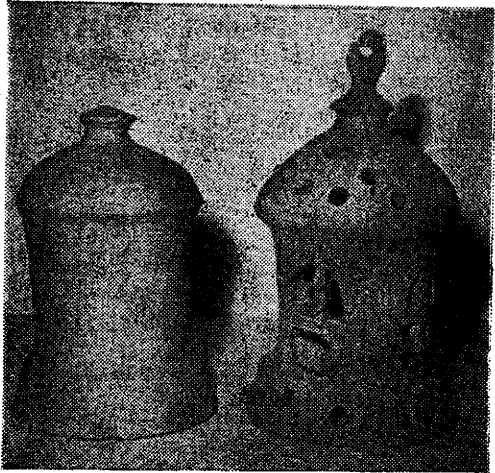
Çanakkale, çamurculuk, çömlekçilik sanatı Grek, Roma ve Türk sanatında daima merkez olmuştur. Ancak üzüntü ile işaret etmek isteriz ki, bugün şehir dışına itilerek çıkarılmış birkaç çamur torna sanat ocağı kendi kaderi ile bir çeşit yıkılmaya, sönmeye ve yok olmaya terk edilmiş durumdadırlar. Dünya eleştiri ölçülerine göre takdir edilen dost seramikçi hoca ve sanatçılarımızın Çanakkaledeki bu sanat çöküntüsünün yükünü omuzlarına yüklenerek Türk sanatı adına, kol ve ayaklarına kaderleri imişcesine bağlı tarihi

kader tekerleğini promete gibi birlikte yüklenmelerini isteriz.

Ona inanıyoruz ki, öncü - sanatçılarımla her yıl yapmaya yükümlü oldukları yurt çapındaki sanat gezileri, araştırmaları hatta bu uğurdaki bölgesel seminerleri Türkiye'yi Dünya ölçüsünde çok daha üst ortamlara yükseltecek ve zenginliğe eriştirecektir.

Bütün tarihi ve arkeolojik zenginliklerimizle birlikte bu san'at dalına ait çok kıymetli eserlerimiz kaçakçıların ve soyguncuların devamlı tasallüfları ile çalınmakta ve yurt dışına kaçırılmaktadır.

Çanakkale çamur san'atı bu ilgiden destekten yoksun olduğu için san'attaki dar ve

Seramik sanatçılarımızın başında gelen değerlerimizin biri de Jale Yılmazbaşar Ertugan'dır. Çeşitli Uluslararası seramik ve sergi yarışmalarında ödül aldığı gibi, Tarabya Büyük Oteli ve Ankara Gökdeleni seramik duvar panolarını yapmıştır. Son defa Dünya Güzel Sanatlar Birliği'nin Peru'da düzenlediği sergi ve konferansa tek Türk sanatçısı olarak katılmış, dönüşünde Çanakkale Seramik Fabrikası tarafından şerefine İstanbul'da Taksim'de Çanakkale Seramik ve Kaleflex Teşhir Galerisinde bir kokteyl verilmiştir.

Yukarıda sanatçı Jale Yılmazbaşar Ertugan'ın Türk Çömlekkiliğinin baca kapağı örneğinden ilham alarak dekore ve modernize ettiği bir abajur görülmektedir.

eski açılı kalıplaşmış, görenek, gelenek formlarından, renklerinden bulgularında kurtulamamış çamur, seramik kısır döndü kaosunu patlatamamıştır.

Çanakkale'de yürekli, yaratıcı, yılmayan ve öncü öğretmen - sanatçı olan Şadiye Ertölen'in bu konuda getirdiği yenilik ve açtığı çığır önemli bir öncülük hareketidir. Adına ve yetkisine kurulmasını istediğimiz Çanakkale Çamurculuk ve seramiklik enstitüsü gibi bir kuruluşu devletin eliyle yaratmasını, desteklemesini çok isterdik. Bir bakıma da, bu ve buna benzer ödevler, örgütlenmeler Güzel San'atlar Akademisi ile Tatbiki Güzel San'atlar Okulundaki değerli san'atçılarımıza düşmektedir. Artık çağımızdaki tüm ilim ve sanat kapalı oda ve atölyelerden çoktan çıkmış millileşerek geçerli, fayda yaratan, araştırıcı, yayıcı, yapıcı ve sentez edici olmuştur.

Geçen yıl izlediğimiz ve Türkiye'de toplanmış olan "Uluslararası Seramik Sergisi ve Genel Kurulu"nda bu tarihi, milli davamızın ele alınmasını dilerdik. Gelecek yılların Kalkınma Plân ve Uygulamalarında san'atımızın bu dalını yetkililerin önemle ele almalarını dileriz.

Bir varlık değerini geçmişten alır, geçirmiş de ortaya koyan, belgeler, eserler ve bunların toplandığı yerlerdir. Çanakkale çanak, çömlek ve seramik san'atını ortaya koyan, ispatlayan özel bir müze ve arşivinin kurulması ile tarihe, folklorla, san'ata geçmiş olan Çanakkale çamur san'atının yüceliği, eskiliği tanımlanacaktır.

Gerçi, Osmanlı ve Selçuk san'atında çamurla ilgili çanak, çömlek, çini gibi dünyaca övülen eserlerimiz ve bunların bulunduğu İznik, İstanbul gibi birçok tarihi merkezlerimiz vardır. Bunlara ait eserler sergilerimiz, müzelerimiz, camiler, hayrat, çeşme, imaret ve diğer yapıtlarımızda bugün insanlığın gözlerine serilmekte, takdir ve saygıyla izlenmektedir.

Türk san'atının bu ölümsüz, eşsiz varlığını tarihi geçmişine yakışır şekilde ele alarak örgütlendirilmesi, belgelendirilmesi ve san'atın ilimle bağdaştırılarak değerlendirilmesi dileriz. Buna karar verdikten sonra yapılacak plânlanacak ve örgütlenmesi gerekli konular kendiliğinden ortaya çıkacaktır.

Zileli Seyit Derviş'in Yatırlar Destanı

Yazan : Cahit ÖZTELLİ

M. Folklor Enstitüsü Md.

Seyit Derviş için, Zileli Şairler (1944) adlı eserimde şöyle demiştim :

Hayatı hakkında malûmatımız yoktur. Elimizde mevcut üç parçasından anlaşılmasına göre saf bir tekke şairidir. Zile yatırları hakkındaki destanı hâlâ kadınlar arasında mevlütlerde okunmaktadır. Bu destanda adı geçen şahsiyetlerin bir kısmı tarihi olup bir kısmı köylerde yatmaktadır. Emsaline nadir rastlanan böyle bir destanı ancak Zileli bir aşık söyleyebilir... çıkardığımız netice, Seyit Derviş'in hiç olmazsa on sekizinci asrın başlarında yaşamış olduğudur".

Bu eserimden sonra aradan yıllar geçti. Elime yeniden pek çok belge geçti. Eserimde bulunan otuz şairin bir kısmı hakkında yeni bilgi ve şiirler budum. Bir kısım eksikleri tamamladım.

Bu arada Seyit Derviş'in yeni şiirlerini de buldum. Bunlardan birisi zamandan şikâyet destanıdır. Bu destandan ilk tahririmizde yayınladığımızı öğreniyoruz. Dörtlük şudur :

Gönül şehri viran oldu,
Müslümanlar, melâlet var.
Nazar ettim şu dünyaya,
Nice türlü âlâmet var

Dörtlüğü ile başlayan bu destanın ikinci dörtlüğünde yaşadığı zamanın tarihini de haber veriyor :

Seriat göğe çekildi
Yere yüzü suyu döküldü
Zulümden dünya yıkıldı

"Şu dünyaya verir olsa bir nizam — Seyit Derviş'in yüz kırk, tutmaz intikam" beyiti Seyit Derviş'in h. 1140 (m. 1727) de sağ olduğunu açıkça göstermektedir. Kitabımda Zile'nin en eski şairi olarak Tâlibî'yi göstermiştim. Şu tarihe göre Tâlibî'nin yetmiş Seyit Derviş almış oluyor.

Dr. Hikmet Tanyu "Ankara ve Çevresinde Adak ve Adak Yerleri" adlı gerçekten büyük emek ve bilgi verimi olan bir eser için Doktor tezi olarak hazırlanan eseri Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi bastırılmış. Adında her ne kadar yalnız "Ankara ve çevresi" deniliyorsa da basılı kavramlarda bulunduğu bütün Anadolu ve Trak-

ya yatırlarını da eklemiştir.

Dr. Hikmet Tanyu, çoktan beri düşündüğüm Anadolu yatırlarının her bakımdan araştırılması konusunu ele almış. Ankara için verilen bilgiler tamdır. Ötekiler de ancak bulabildikleridir. Bunu da tabii karşılamak gerekir. Bu büyük iş bir kişinin yapabileceği iş değildir. O, ancak bulunduğu yazılı basılmış kaynaklara başvurmakla yetinmiştir. Bunda da görmedikleri vardır. Bu arada benim yukarıda adı geçen eserimdeki Zile Yatırları da vardır. Kitapların adlarından içindekileri anlama yoluna gitmek bazan hatalı olmaktadır. İçindekilere bir göz atmak iyi sonuçlar verir. Halk şairlerinin çeşitli konularda pek çok şiirler yazdıkları hatırlanırsa yatırlar üzerine de destanlar söyledikleri görülür.

Seyit Derviş de Zile'de yatan ulu kişileri bir destan haline getirmiş. Bu gün bile mevlütlerde ilâhi olarak okunmaktadır. Destanda görülen on sekiz yatırdan birkaçı köylerde. Zile çok eski bir kasabadır. Yatırları Anadolu'nun ilk Türkleşme çağından başlar. Bunların kimisi şehitlerdir. Kimisi Ahmet Yesevî halifelerindedir. Kimisi de bilgin kişilerdir.

Bu vesile ile destanı aşağıya alarak bu yolda çalışacaklara bir örnek vermek istedim :

Niçin beğenmezsin şehri Zile'yi
Seyh Edhem Celebi bunda yatmaz mı? (1)
Velilerin hocasının ulusu
Koca Kayser Sultan bunda yatmaz mı? (2)
Geçindi dünyada uryan ile aç
Bir ahade göstermedi ihtiyaç
Dertlilerin derdine eyleyen ilâç
Seyh Kaarû Baba (3) bunda yatmaz mı
Dünyaya bakuben alurdu ibret
Halktan kaçuban edârdı hâvet
Ederdi dünyaya, aza kanaat
Coşkun Dede Sultan (4) bunda yatmaz mı?
Riyazetle geçirdi eyyama
Gece kaalim, gündüz sıyam müdâmi
Evliyalar pirinin imâmı
İmam Meliküddin (5) bunda yatmaz mı?
Anı azız kıldı dünyada Rahman
Gezerdi dünyada daima hayran
Ana munis idi vuhûş-ü tayran
Ahi Evran Sultan (6) bunda yatmaz mı?

Anda tekmi idi ilm ile irfan
Hüda kıldı ana lütfundan ihsan
Dertlilerin derdine ederdı derman
Seyh Helvalı DEDE (7) bunda yatmaz mı?
Asulzâde, icazeti kadimi
Hajveti tarikinin hâdimi
Hızır İlyas idi nedimi
Pürlü Dede Sultan (9) bunda yatmaz mı?
Zâhîr ilmin, bâtan ilmin cem eyleyen
Mürşidi kâmilin etegin tutan
Kutbülaktab ile kalkıp oturan
Seyh Muharrem Dede (9) bunda yatmaz mı?
Eyleyen nefsiyle Şeytanı zebun
Olmuşdu asrında kâmil-i fünün
Sayra-yı Hıdırhıkta olupur medfun
Ahmet Dede Sultan (10) bunda yatmaz mı?
Evliyalar zümresinin ulusu
Kırkların hem yedjlerin reisi
Zile'de Dede Kargın (11) sultanın halifesi
Seyh İsmail Dede Sultan 12 bunda yatmaz mı
Padişah zâde idi hem Horasani
Hüda ihsan etmiş irfanı
Evliyalar zümresinin sultanı
Seyh Nusreddin Sultan (13) bunda yatmaz mı
Kuz-u seb ederdı Hakka niyazi
Yanında bir idi dağ ile yazı
Veller zümresinde hem dahi gaazi
Hüseyn Gazi Sultan (14) bunda yatmaz mı?
Yoğıdı ana asrında hiç akran
Anı azız kıldı ol gani Yezdan
Nefs-i emmâreye basan pehlivan
Ahi Baba Sultan (15) bunda yatmaz mı?
Seyyah idi şark ile mağribi
Ellinden gitmez idi Hakkın kitabı
Evliyalar zümresinin mahbubu
Seyh Ahmet Dede Sultan 16 bunda yatmaz mı
Misi gelmemiştir anın asrında
Gece gündüz Hakkın zikri dilinde
Şehrin bekçisi üst yanında
Arslan Dede Sultan (17) bunda yatmaz mı?
Din-i İslâm için gazâ edenler
Kâfir elinde hep helâk olanlar
Şehid-ü şühedâ (18) bunda yatmaz mı?
Seyyit Derviş bütün kendin bilmişler
Her birist birlikte gelmişler
Mezaristanında medfun olmuşlar
Derviş-i dervişan bunda yatmaz mı?
Destanda eksik olan bilgileri ve açıklama-
mayı aşağıda veriyorum. Önce destanda
gecen sayılar hakkında bilgi veriyorum.
1 — Şeyh Ethem Çelebi'nin kim olduğu
hakkında şimdiye değin bir kayda rastla-
yamadım. Bu zat, ünlü mutasavvıf Bayezit

Bistani (ölümü 874) nin evlâtlarının Zile'ye gelip yerleşmelerinden sonra kurdukları tekke de yatmaktadır.

2 — Koca Kayser Sultan, Zile'nin ortasında bulunan kalenin kuzey batısındaki dik kayanın içindeki mağarada yatmakta olduğu söylenirse de, ben mağaraya girdim, fakat mezara benzer bir şey göremedim. Belki zamanla kaybolmuştur.

3 — Bu zat hakkında kimse bir şey bilmiyor, yattığı yer de unutulmuş.

4 — 5 — Bu iki evliya hakkında da bir şey bilinmiyor.

6 — Halk Ahavran Sultan diyor. Orta Anadolu'nun birçok yerlerinde bu adda yatırlara rastlanıyor. Öyle sanıyorum ki, bir esnaf örgütü olan Ahilik'in ilk zamanlarda kurucuları hep aynı ad ile anılmıştır. Çok sıkı disiplinli bir örgüt olan Ahiliğin kurucu kişileri evliyalık mertebesine yükseltilmiştir.

7 — Hayatı hakkında bir şey bilinmiyor. Yalnız Muharrem Efendi mezarlığının biraz ilerisinde yatmaktadır.

8 — Pürlü Dede, Aslan Dede'nin yattığı tepenin eteklerinde yatmaktadır. Pür halk dilinde yaprak demektir.

9 — Muharrem Efendi, Zileli olup Şeyh Şemseddin Sivasî'nin büyük kardeşidir. Bilgin bir kişidir. Birçok değerli eserleri vardır. 1591 tarihinde Zile'de ölmüştür. Yattığı mezarlığa kendi adı verilmiştir. Daha çok bilgi için "Osmanlı Müellifleri, c. 2" ye bakınız.

10 — Kasabanın dışında gezinti yeri olan Hıdırhıkta yatıyor.

11 — Dede Kargın, Malatya'da tekkesi olup, kendisi de orada yatmaktadır. Büyük Alevî ocaklarından. Anadolu'da adını taşıyan birçok köyler de vardır.

12 — İsmail Dede, Gezir denilen bahçelik yerde yatmakta olup mezarı su içindedir. Bu su bir kaynaktır. Çevresi duvarla çevrili, üstü örtülüdür.

13 — Şeyh Nusreddin, kendi adı ile anılan köydedir. Zile'ye beş kilometre uzaklıkta olup istasyon ilerisindedir.

İstanbul, Lâleli — Süleymaniye kitaplığı (1503) sayıda kayıtlı menâkıbnâmesinde "Horasan hükümdarı Hamza Sah ile Seyyit Umran'ın kızı Belkan Hatundan (550/1155) yılında doğmuş olduğundan, ne suretle yetiştiğinden, tahsilinden, tarikate girişinden, kerametlerinden, menka-

melerinden, ölümüne kadar olan hallerinden" bahseder.

Sultan zâde olan Şeyh Nusreddin için destanda da bu cihet şöyle belirtiliyor: "Padişah zâde idi, hem Horasani" deniyor.

Evliya Çelebi, yeri geldikçe kendisinin de Yesevi torunlarından olduğunu söyler. Eserinin (c.3, s. 238) de Şeyh Nusreddin için şunları yazıyor:

"Bu Şeyh Nusret, Hacı Bektaş Veli ile Horasan'dan gelmiş, ceddimiz Ahmet Yesevi halifelerinden ve Horasan illerindedir..

"Tekke, Zile vadisinde mamur ve abâdan imaret, mescit ve misafirhaneli nazargâh-ı muazzamdır. Pâ ve ser bürehne yetmiş adet fukarası vardır. Bu diyar ahalisi Şeyh Nusret'e gayet mutekittirler. Hatta, tekkesinin önünde bir azim köhne dut ağacı vardır. Bir tarafı çürümüştür. Çürüyen yerden bir kıymık koparıp hummay-ı muhrık ve kummaya rib'aya buhur etseler şifa bulur. Gayet mücerredir. Bu ağacın çürüğünü bütün halk-ı cihan dört yüz yıldan beri alırlar. Böyle iken yine bir zerre eksilmez ve koparılan mahal malûm olmaz. Hakir dahi öyle gördüm ve bir paresini alup teberrüken hıfz eyledim. Bu ağacın diğer tarafı öyle leziz düt verir ki ekl eden güya misk rahiyesi şem' eder. Zile şehrinin âyân ve eşrafına bu duttan dervişler hedaya götürüp ihsan alırlar."

Otuz yıl önce ben de bu köye gittim. Tekke harap halde idi. Evliya Çelebi'nin anlattığı dut ağacının, tekkelerin kapatılması sırasında kaymakam tarafından kesilmiş olduğunu, sıtmaya karşı bu dut ağacının bakubakların tütsüsünün iyi geldiğini köylüler söylediler. Dut ağacının gövdesi hâlâ duruyordu. Bir de menâkıbnâmesi olduğunu, fakat başka yerden birisinin okumak için aldığını, henüz getirmedğini de söylediler. Bu sebeple menâkıbı göremedim.

14 — Zile'ye birkaç kilometre uzakta, ovanın ortasında yüksek volkanik büyük bir tepededir. Yüksekliği yüz metreden fazladır. Çevresi bağ ve bahçedir. Dinden su kaynakları çıkar. Hüseyn Gazi Dağı denilen bu yüksek tepenin üzerinde üstü açık büyük bir mezarda yatar. Hayatı hakkında bilgi yoksa da Bizanslı-

larla savaş yapan bir komutan olduğu söylenir. Sabah namazından sonra her türlü dilek için dağ tırmanılarak ziyaret edilir.

15 — Ahi Baba, Hüseyin Gazi Dağının eteklerinde Ağ Baba denilen yerde yatar. Türbesi yoktur. Sade bir mezardır.

16 — Kasabanın kuzey batısındaki dağlarda Şeyh Ahmet denilen ormanlık içindedir. Yazın ilk günlerinden başlamak üzere yaz boyunca ziyaret edilir. Arabalarla toplu olarak halkın gittiği güzel mesire yeridir. Ağaçlarından kimse bir yaprak bile koparmaz.

17 — Aslan Dede'nin yeri bellidir. Halk ziyaret eder. Kasaba yakınındadır.

18 — Şehid-ü şühedâ : Kasabanın içinde. Kurşunlu Cami yanında idi. Küçük bir mezarlıktı. Ölü gömülmez idi. Öyle anlaşılıyor ki, kasabanın küffardan alınmış sırasında şehit olanların topluca gömüldüğü bir mezarlıktır. Yirmi yıl önce Belediye tarafından kaldırıldı.

Buraya kadar destanda adı geçenleri bildirmiş olduk. Şimdi, destanda adı geçmeyen ve bazılarını benim de ziyaret ettiğim yatırları vaktiyle aldığım notlara göre sıralayalım.

1 — **Küçük Çeltik** : Muharrem Efendi mezarlığında yatar önemli değildir.

2 — **Büyük Çeltik** : Çeltik köyünde harap bir tekkedir. Akıl ve sinir hastalarını götürürler, iyi olur.

3 — **Davunlu Dede** : Kalenin kuzey eteklerinde. Türbesi yok. Çevresi demir parmaklıklarla çevrili. Baş ucunda davun denilen büyük ve güzel bir ağaç vardır. Yürümede geç kalan çocuklar götürülür.

4 — **Ayan Dede** : Alaca Mescit mahallesinde. Düşünü seçemeyenler ondan bir parça toprak alıp yastıkları altına korlarsa düşleri çıkar.

5 — **Keçenin Kardeşi** : Delirenleri götürürler. Kasaba içinde.

6 — **Emir Ören köyündeki evliyalar** : Deliren, kuduran gider.

7 — **Kara Şeyh Dede** : İğdir bucağının ötede bir yerde. Uzak olduğu (20 km.) için gidilmez, unutulmuş durumdadır.

8 — **Abdullah Hafız Hoca ve Kıymacı Hoca** : Yerleri kayıp.

9 — **Gani Dede** : Eski bir yatır olup şehir içindeki yeri üstüne ev yapılmış. Yine arasına ziyaret edilir. →